

nu ikke komme dybere ind derpaa, da den ærede Justitsminister efter min Mening allerede har behandlet dette Spørgsmaal saa tilfredsstillende, at jeg ingen Grund har til at udtale mig derom. Jeg tror virkelig, at Kreditor vil kunne føle sig tilfredsstillt ved Lovforslaget eller i alt Fald med en ubetydelig Ændring deri. Naar det samme ærede Medlem frygtede for, at det samme Forhold mellem Mand og Hustru vilde blive forstyrret, hvis Forslaget gik igjennem, lægger jeg ikke saa megen Vægt derpaa, eftersom jeg ikke tror, at det ærede Medlem af personlig Erfaring kender Meget til det samme Forhold mellem Ægtefolk. Men det ærede Medlems Bemærkning giver mig Anledning til at komme noget nærmere ind paa, hvad der er væsentligt til den rette Forstaaelse af Lovforslaget. Det er jo nemlig ikke et Lovforslag, som er givet for de lykkelige Ægtefæder. De Ægtefæder, hvor det samme Forhold er, som det bør være, behøve aldeles ikke denne Lov, de behøve end ikke at kende den. Forslaget er fremkommet for de ulykkelige Ægtefæders Skyld, for saadanne Ægtefæders Skyld, hvor Forholdet er af den Art, at dersom vor Lovgivning var anderledes, vilde man faae en Skilsmisse i Stand. Netop fordi Skilsmisse er saa vanskelig hos os, er Lovforslaget fremkommet for at raade Bod paa dette Forhold. Om dette Lovforslag gjælder, hvad man siger, at „den Raafte har ikke Læge behøv“. Men jeg vil dog sige, at jeg tror, at det tillige middelbart vil komme de lykkelige Ægtefæder til Gode. Jeg tror, at, naar Manden veed, at der ydes Kvinden en Beskyttelse imod ham som Hustru, vil det have den moraliske Indflydelse, at Fristelsen til at blive Hustru vil blive mindre, og at Manden vil tage sig i Agt for at lade Forholdet udvilde sig i sørgelig Retning. Jeg tror, at det vil give Kvinden mere Selvfølelse, og jeg tror, at det ad Gjenfærdighedens Vej ogsaa vil hæve Mandens Selvfølelse. Den ærede Minister kom i denne Retning med en Bemærkning, som slog mig. Han mente, at, hvis dette Lovforslag blev til Lov, kunde det føre til, at ofte, hvor Leiekontrakter skulde udfærdiges, vilde det blive fordret, at ogsaa Hustruen understrev den. Det skulde glæde mig, om det vilde blive Sagen; thi det var netop Noget, som vilde have Selvfølelsen hos Kvinden og derved løste Ægtefædet i sædelig Henseende, og hvilken Indflydelse det har for Familielivet, maa ikke stattes for ringe, naar vi betragte Familien som Enheden i Staten. Jeg tror, at jeg maafe inavest vil kunne faae det ærede Medlem for Præsby Amts 2den Valgkreds, der er den Æneste, som har anset mod Lovforslaget fra høire Side, med, naar han faar Die for, at det netop er et demokratisk Forslag. Thi ligesom man siger med et engelsk Ordsprog, at Hædrelandsfærligheden begynder i Hjemmet, tror jeg, at man ogsaa kan sige, at Friindet begynder i Hjemmet. Naar

jeg i det politiske Liv ser en meget ivrig Demokrat, men hører om Manden, at han i sit Hus er en Tyran, begynder jeg at nære nogen Tvivl om hans Friind, og jeg tvivler da om hans demokratiske Sindelag ogsaa i politisk Henseende. Her er Spiren til en Reform, som kan strække sig udover Familielivet og helt ind i Statslivet. Det er det Punkt, jeg vil pege paa; det er en i Sandhed demokratisk Grundtanke, som er nedlagt i de Regler, som dette Lovforslag giver Udtryk.

Kruse: Jeg skal ikke negte, at, alt som Diskussionen er freeden frem, er det lille Lovforslag, som jeg først ansaa for en Myg, foreløbig voxet op til noget over en Muses Størvælse; maafe det kan voxe sig helt stort til sidst. Det fremgaar nemlig af den høitæredede Justitsministers sidste Foredrag, at der ved personligt Arbejde maa forstaaes ikke alene, hvad der gjøres med Hænderne, men hvad der overhovedet henhører under den rent personlige Virksomhed, uafhængig af Mandens Formue og uafhængig af saadanne Forarbejder, der kunne tilskrives Manden. Derunder maa alfsaa ikke alene indbefattes, hvad jeg troede, Lovforslaget gik ud paa, Smaaafolds Hustruer, som arbejder med Hænderne, men derunder komme alfsaa ogsaa alle andre gifte Kvinder, som paa hvilken som helst Maade have et selvstændigt Erhverv, hvad enten det nu er som Dameskræbinder, som det ærede Medlem for Præsby Amts 3die Valgkreds (Leth) omtalte, eller som Modehandlerinder eller i kunstnerisk Virksomhed eller som Forfatterinder eller Læserinder — den ærede Justitsminister nævnte Læserinder —, og der vil ligeledes komme en anden ganske særlig Klasse af Kvinder ind under den, nemlig Jordemødre (Latter). Ja, det kan synes komist nok, men det er faktisk, at enhver Jordemoder alfsaa nu vil kunne unddrage sin Mand en hvilken som helst Del af sit personlige Erhverv; det ligger i Forslaget. Naar vi i Fremtiden faae f. Ex. kvindelige Læger eller Maafe Professorer, vil ganske det Samme være tilfældet. Derved faar Loven rigtignok et ganske andet Omraade, end jeg troede, at den ærede Forslagsstiller havde tilfigtet (Eh. Nielsen: Man kan jo indskrænke den til Arbejderne.). Det ærede Medlem siger, at man kan indskrænke Loven til Arbejderne. Ja, saa kan man ramme det, der fornemlig er tilfigtet. Men derhos er der en anden Bemærkning, som den høitæredede Justitsminister giver mig Anledning til. Det ærede Forslagsstiller siger, at denne Lov ikke figter paa de lykkelige Ægtefæder, men kun paa de ulykkelige, bekræfter han, hvad den høitæredede Justitsminister yttrede om, at Loven ikke vilde komme til Virksomhed, førend et Par Ægtefolk vare komne til et saadant Stadium, at de havde brudt med hinanden. Næst nu at bemærke, at jeg ikke skjønner, at det kan være tjenligt at give en saadan særlig Lov for saadanne ganske særlige Omstæn-